

MoWIC Beleidsplan 2025-2027

versie 30-07-2025

Doelstelling

In de eerste jaren was de doelstelling van de stichting vooral gericht op het uitvoeren van projecten met betrekking tot erfgoed in Brazilië gerelateerd aan de WIC (Nieuw Holland, 1630-1654). Enkele van die projecten sluimeren nog als Doornroosje (zie website). In de loop der jaren is het werkkerrein van de stichting uitgebreid, enerzijds naar het gehele gebied waar de WIC en aanverwante compagnieën en organisaties (zoals de Sociëteit van Suriname) actief zijn geweest (Suriname, Guyana, West-Afrika, Caraïben, Noord-Amerika en Nederland), en anderzijds van monumentenzorg, dus in de zin van tastbaar (voornamelijk gebouwd) erfgoed, ook naar immaterieel erfgoed en de doorwerking van het verleden naar urgente kwesties in het heden; denk bij het laatste aan bij voorbeeld de doorwerking van het slavernijverleden. Ook de doorwerking in de 19e en 20e eeuw van hetgeen voortbouwt op de basis die WIC heeft gelegd of daarin wortelt wordt meegenomen; voorbeelden: de Nederlandsche Handel-Maatschappij en De Surinaamsche Bank. Kortom, een breed spectrum.

Van een projectorganisatie gericht op monumentenzorg, heeft de MoWIC zich gezien dit brede spectrum steeds meer ontwikkeld tot een platform, dat partijen samenbrengt en geregeld internationale wetenschappelijke conferenties, de Vrijburgh Conferentie-serie, organiseert waarop projecten, tentoonstellingen (al dan niet in voorbereidingen), publicaties, lopende onderzoeken en de resultaten daarvan worden gepresenteerd. In de kern blijft het de doelstelling het erfgoed van de WIC (in brede zin) te agenderen, behoud te stimuleren en daaraan gerelateerde thema's (ook in brede zin) te adresseren.

Geplande werkzaamheden 2025 - 2027

Het uitgangspunt is om tenminste gemiddeld elke twee jaar een Vrijburgh Conferentie in de stijgers te zetten. De haalbaarheid daarvan is afhankelijk van fondsen, die het financieel mogelijk moeten maken. Door samenwerking met Museum Geelvinck als uitvoeringsorganisatie wordt de continuïteit versterkt en kan gebruik worden gemaakt van het internationale netwerk van het museum bij onder meer ICOM en ICOMOS.

In voorjaar 2024 bezochten de voorzitter en penningmeester Suriname, waarbij onder meer bezoek werd gebracht aan de lopende restauratie van het Elizabeth Samson Huis. Tevens werden verschillende gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van diverse lokale erfgoedorganisaties, Stichting Gebouwd Erfgoed, UNESCO Suriname en de Nederlandse Ambassadeur. Een terugkerend thema was de bezorgdheid over de staat van onderhoud van het gebouwd erfgoed en het ontbreken van voldoende jonge ambachtslieden met ervaring in erfgoedzorg. Ook werd de zorg over teloorgang van immaterieel erfgoed gedeeld. Gesprekken met erfgoeddragers in Moengo en op enkele verlaten plantages, alsook later binnen ICOMOS internationaal, bevestigden dit beeld.

Op 17 april j.l. vond een grote brand in Paramaribo plaats, waarbij vier historische houten gebouwen binnen het UNESCO-werelderfgoed gebied van de binnenstad verloren gingen. Naar aanleiding daarvan bracht restauratiearchitect Diederik Six, lid raad van advies en gangmaker van MoWIC (tevens oud-voorzitter van KNOB en van ICOMOS Nederland), een bezoek aan Paramaribo. Mede naar aanleiding van die bezoeken en eveneens gestimuleerd vanuit ICOMOS (internationaal), is het concept tot stand gekomen voor een internationale Vrijburgh Conferentie in Paramaribo,

gericht op het bijeenbrengen van stakeholders op het terrein van behoudzorg voor het materieel en immaterieel erfgoed in brede zin. Ook vanuit ICOMOS Brazilië en het ICOMOS Caribbean Transnational Committee i.o. is hiervoor reeds interesse getoond. Het doel is een stimulans te geven voor capacity building op het genoemde thema in algemene zin voor de regio en voor Suriname in het bijzonder. Er is overleg gaande de conferentie te laten plaatsvinden in relatie tot het gereedkomen van de restauratie van het Elizabeth Samson Huis in Paramaribo (of het museum over slavernijverleden, dat op die locatie gepland is). Voorlopig is het streven gericht op mei 2026.

Uitgaande van het welslagen van deze 7e Vrijburgh Conferentie, zou in vervolg daarop in Amsterdam de 8e Vrijburgh Conferentie gepland kunnen worden. Daar kunnen dan eveneens de resultaten van de conferentie in Paramaribo worden toegelicht. Deze conferentie zou bij voorkeur in 2027 moeten plaatsvinden.

Parallel aan het bovenstaande is de wens de website van MoWIC te verbeteren. Daarop zouden de resultaten en highlights van de conferenties gepresenteerd moeten kunnen worden. Op die manier wordt de toegankelijkheid daarvan vergroot.

Daarnaast is het de wens van het bestuur om na te gaan of de sluimerende projecten in Pernambuco (en één op Curaçao) alsnog nieuw leven kunnen worden ingeblazen. Er kan voor twee projecten (Nederlandse tegels in Convento de Santo Antonio do Recife en Casas de taipa in Itamaracá) mogelijk nog aanspraak worden gemaakt op daarvoor indertijd gereserveerde fondsen.

Financiering / fondsacquisitie

Voor de uitwerking van de geplande werkzaamheden zijn bijdragen uit particuliere fondsen en overheidssubsidie noodzakelijk. MoWIC beschikt zelf bij lange na niet over de daartoe benodigde fondsen.

Voor de uitoefening van hun bestuursfunctie voor MoWIC ontvangen de leden van het bestuur en van de Raad van Advies geen vergoeding, behoudens ter compensatie van daadwerkelijk voor de uitoefening van hun functie gemaakte kosten.

Beheer en besteding vermogen

Het bescheiden vermogen van de stichting, in zoverre dat al significant boven € 1.000 uit zou komen, wordt geplaatst op de spaarrekening van de stichting bij ABNAmro.

De stichting heeft een algemeen nut beogend doel op het terrein van erfgoedzorg en is niet gericht op het maken van winst. Ten aanzien van de besteding van het vermogen heeft géén van de bestuursleden een doorslaggevende stem of veto; dit is vastgelegd in de statuten. Bestedingen komen uitsluitend ten goede aan de doelstelling van de stichting, zoals hierboven weergegeven en dienen derhalve volledig het algemeen nut dat de stichting beoogd. Het stichtingsbestuur implementeert de Governance Code Cultuur (2019), de Code Diversiteit en Inclusie en, in zoverre van toepassing, de Fair Practice Code. De statutenaanpassing vanwege de WBTR wordt in 2025 doorgevoerd.

Administratie, vakbibliotheek en archief zijn ondergebracht bij Museum Geelvinck. Onze bescheiden vakbibliotheek is bij het museum tijdens de openingsuren en tevens op afspraak toegankelijk. Het museum zal in de toekomst één en ander opnemen in haar digitaal toegankelijke inventarislijst van de vakbibliotheeken die het beheert.